Ξυμβεβυσμένοι] Id est, Densè contracti, inclinato in terram capite & verè cadauerosi, vermium instar vix se mouentes in suis peculiis, Quid sint κύτταροι diximus ad Irenam in Glossematis. Hoc loco vix est vt nõ adludat Comicus πρὸς τὰς τῆς ᾠδοίων βαλάνους, quę etiam κύτταροι dicuntur, Nam senibus plerunque (vt ait Satyricus Aquinas) iacet exiguus cũ ramice neruus. Quum autem ait διάτταν, ambiguo de industria vtitur vocabulo quod & arbitrium & victus rationem significat, Propterea sequitur ἐκποιούμεν βίον, quia dixerat εὐπορώτατοι.

A

Ὥσπερ οἱ σκώληκες, ἐν τοῖς κυτταρείοις κινούμενοι.
Ἐς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὸν δυποφόρητοι.
Πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα, κἀκποιούμεν βίον.
Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι
Οὐκ ἔχοντες κέντρον. οἱ μόνοντες ἡμῶν τὸν φόρον
Τὸν γόνον κατεσθίουσιν, ὑπὸ τῶν λιμοκτονούμενοι.
Τοῦτο δ' ἐστ' ἄλγιστον, ὑμῶν εἰ τις ἀστρατευτὸς ὢν
Ἐκφορῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆς δὲ τῆς χώρας ὑπὲρ
Μήτε κώπην μήτε λόγχην, μήτε φλύκταιναν λαβών.
Ἀλλά μοι δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῆς πολιτῆν ἔμβραχυ,
Ὅς τις αὖ μὴ χῇ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

B

Vermium instar vix mouentes nos in aluearibus.
Quin supersunt sat superque iura quæ dicenda sint
Namque punctim omnes ferimus, hisque victũ excudimus
Attamen fucos habemus adsidentes insimul
Verùm aculeo carentes qui tributi fœnora
Exedunt nostri, nec vllo macerati tædio,
Nec labore: hoc maceramur, nostra si stipendia
Aufferant non militantes, pro salute patriæ
Qui manum remo nec hastæ pustulosam admouerint.
Quin semel factum bonum istud censeo, vt qui ciuium
Hoc aculeo carebit ne ferat Trinummium.

C

Σχόλια. Ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν κυτταρείοις] τουτέστιν ἠρέμα. ὡς οἱ σκώληκες δηλονότι τῆς ὥρας. κύτταροι δὲ, αἱ τῆς κηρείων κοιλότητες. ἔστι δὲ ὁ ποικίλος. ὁ ὑφηκείμενος τοῖς βαλάνοις. ἄλλως. καὶ τῆς σφηκιῶν τὰ κοῖλα. καὶ τὰ τῆς πεύκης. καὶ τὰ τῆς πίτυος προανθοῦντα τροβίλια. καὶ ὁ πυθμὴν ἢ ἡ κατάτρητις. οἱ δὲ, τὰ ἐν τοῖς κηροῖς τρήματα ἢ τὰ κοῖλα ἄγγη, ἢ τῆς ᾠδοίων τὰς βαλάνους. ἄλλως. κύτταρος τὸ πῶμα τῆς βαλάνου ὅπου ἐγκάθηται ἡ βάλανος. ἢ τῆς βαλάνου πυελὶς ἢ κατάτρησις. ἢ τὸ ὑψηλότατον τῆς ὀρανοῦ. λέγουσι γὰρ κοῖλον εἶναι τὸν οὐρανὸν, ὥσπερ τοῦ ὠοῦ τὴν λεπίδα, τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον. Θεόφραστος δὲ κυρίως λέγει κύτταρον, τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος ἥτις ἐστὶν ὡς στάχυς μικρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν. ξηραινόμενος δὲ θυλακοῦται καὶ ἀποπίπτει. ὅθεν οὐδὲ ἀγγειώδες φησὶ κύτταρον οὐρανὸν ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. πόθιον τοῦ σοῦ προσόμοιον στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον. Ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες.] τοὺς δὴ τῆς βήματος λέγει ῥήτορας. κηφῆνες δέ εἰσιν, οἱ ἄρσενες τῆς μελισσῶν. οἵτινες οὔτε κέντρα ἔχουσιν. οὔτε κηρία ἐργάζονται. ἀλλὰ τὰ τῆς μελισσῶν ἔργα ἐσθίουσιν. Ἡσίοδος. κηφῆσι κοθούροις ἴκελος ὁρμῶν. οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἔδοντες.

D

E

F

Christ. Κηφῆνες ἐγκαθήμενοι] Sic dicuntur mares in apibus qui neque aculeos habent neque fauos aut ceras operantur, sed ignauum sunt pecus, & apum labores consumunt, Propterea eos fucos κοθούρους vocat Hesiodus quia spiculis in cauda carẽt. Per hos autem, intelligit Comicus Rhetoras qui in subselliis clamitant & cætera ignaui, absumunt quæ fortes viri bello & labore parta in publicum conferunt. Deus bone! Quàm densa hoc seculo seges est eiusmodi fucorum, Palatinorum præsertim, qui se patroni nomine venditant, & clientum mella quo iure quaque iniuria consumunt. Iuris se profitentur custodes, sed custodia illa quid nisi est latrocinium & rapina? Si nunc viuat Aristophanes, nũquam latiorem se habuisse materiam ludis dandis fatebitur, imò nec suffecturam libertatem veteris Comœdiæ ad indicãda mala illa publica mirabitur.

G

Σχόλια. Φλύκταιναν] φύσκαν ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τοῦ κωπηλατεῖν. Ἔμβραχυ.] καθάπαξ ἢ παντάπασι τὸ ἔμβραχυ, ἀττικὴ σύνθεσις. ὀδὲν πλέον δηλοῦσα, ἢ τὸ βραχύ. ὡς ἐμφαγεῖν τὸ φαγεῖν. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ ἐνδυστυχῆναι, ἀντὶ τοῦ δυστυχῆσαι.

Christ. Ἔμβραχυ] Id est semel & omnino, Putus purus Atticismus nihil augens compositione. Nihil enim aliud magis significat quã simplex βραχὺ, vt dicũt illi ἐμφαγεῖν pro φαγεῖν & apud Euripidem ἐνδυστυχῆσαι pro δυστυχῆσαι. Quod autem φλύκταιναν dixit, laboris indicium notat quia κώπλω & λόγχλω dixerat, & qui assiduè remũ tractant vel hastam vibrant, ij vel callum contrahũt, vel pustulas qui tumores sunt φύσκαι dicti, similes ampullis, propterea nos Gallico idiomate vocamus *ampoulles*. Eas non contrahunt qui sacram dicuntur seruare. Ὅστις ἂν μὴ χῇ τὸ κ.μ.φ. τριώβολον] Censeo inquit vt nullam ferãt mercedem vel stipendium, qui arma non tractant, & labores bellicos non anclant. Nã per τὸ κέντρον arma, per triobolum, stipendia intelligit, scilicet innuit vt boui non trituranti os alligetur: neque manducet qui non laborat, vt prouerbia canunt.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ, ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ.

PHILOCLEON, BDELYCLEON.